

20% av øllum grønlendingum nervaveikir

Danir sum arbeiða í Grønlandi fáa nógv størri lön enn grønlendingar

Vaksandi alkohólnýtsla, vøksturin av kynssjúkum, vaksandi kriminalitetur og misroktan av børnum.

Hetta eru nøkur av teimum evnum, sum fram eru tikin í tjakinum um Grønland tey seinastu tiggju árin.

— Tað er ikki talan um, at meginparturin av grønlendingum upplivir sosialar trupulleikar, siga Anders From, Kirsten Just Jensen, Peter Friis og Anders Kjør í frágreiðingini um

»Sosialar trupulleikar í Grønlandi«, sum danska sosialgranskingarstovnurin nýliga hevur sent út. Kanningin er gjord eftir boðum frá Grønlandsmálaráðnum.

Gjøgnumgangandi fyrrikoma rúsdrekkatrupulleikar, kriminalitetur og figgjarglig neyð bert fyri hjá einum litlum parti av fólkinum — í mesta lagi 10% av teimum, sum kanningin umfatir. Harafturimóti kera meira enn ein fimtingur av teimum 609 spurdu seg um nervositet.

»Mentunar sjokk«

Tað hevur fyrr verið sagt, at teir vaksandi sosialu trupulleikarnir í Grønlandi koma av einum »mentunar sjokki« orsakað av danskari ávirkan. Úrslitið av kanningunum stríðir imóti hesi hugsan.

— Ein stórir partur av grønlenska fólkinum hevur fingið betri møguleikar fyri skúla og arbeiðsmøguleikum og hevur í so máta styrkt seg til ein sokallaðan grønlenskan yvirklassa. Her

Kriminaliteturin í Grønlandi er ikki so stórir sum fólk vilja vera við. Sosialgranskingarstovnurin í Danmark hevur gjørt eina kanning av sosialviðurskiptunum í Grønlandi

Kunnngerð

Eygnalækni Erik Heidensleben hevur viðtalu á Landsjúkrahúsini (Tórshavn, tlf. 1 3540) frá mánadegi 9/6 til og við friggjadegi 13/6 1975 og frá hósdeggi 19/6 til og við friggjadegi 4/7 1975 og á

Klaksvikar Sjúkrahúsi (Klaksvik tlf. 5 5463) frá mánadegi 16/6 til og við mikudag 18/6 1975.

Sjúklingarnir mugu sjálvir ringja frammanundan til sjúkrahúsini og biðja um tíð.

Tað verður bert tikið imóti sjúklingum, ið hava ávísing frá lækna sinum, (børn frá skúla-lækninum).

Eygnalæknin er settur við rætti til privatkonsultation, t.v.s. at sjúklingarnir mugu gjalda fyri viðtaluna til læknan sjálfvan og ikki sum vant í »Leiðbeining«. Ein partur av útreiðslunum verður afturgoldin av sjúkrakassanum.

Landssjúkrahúsið

Ellis- og Avlamisheimið í Vágum

Eitt starv sum sjúkráhljálpari er leyst við heimið frá 1.7.1975. Eisini verður søkt eftir einum avloysara fyri sjúkráhljálpara í umleið 4 mánaðar (byrja 15.8.1975).

Skrivlig umsókn við avriti av prógvi og frásøgn um fyrrverandi arbeiðspláss verður at stíla til stýrið og senda til heimið áðrenn 25.6.

Ellis- og Avlamisheimið

stubbar uttaneftir

Ætlan um nýggja stýris-skipan í Rhodesia

Ein ætlan um at loysa trupulleikarnar viðvíkjandi stýris-skipanini í Rhodesia bleiv almennakunngjerd í høvuðsstaðnum Salisbury hósdeggin seinastu viku. Tað var moderati flokkurin í Rhodesia sum kunngjordi ætlanina.

Leiðarin í flokkinum, Tim Gibbs, segði, at einasta ætlan flokksins var at skapa eitt friðarligt og gott heim fyri allar Rhodesianarar, hvítar so væl sum svartar.

Sambært ætlanina skal ein nýggj stjórnskipan setast í gildi innan fimm ár. Høvuðsheitidi í ætlanini er, at øll fáa valrætt. Avisar treytir mugu lúkast áðrenn vanligur valrættur verður givin Rhodesianskum borgarum.

Val í Finlandi í September?

Nývalið til finska rikisdagin fer eftir øllum at døma at vera triðja sunnudag og mánadag í september. Leiðararnir í finsku stjórnarflokkunum vóru fyrrapartin hósdeggin hjá Urho Kekkonen forseta, har teir alment heittu á hann um at senda rikisdagin heim og at skriva út nýval. Svar Kekkonens til floksleiðararnar var, at hann ikki hevur tikið endaliga stóðu um at senda rikisdagin heim. Orsøkin til hetta er, at Kekkonen vil hava stjórnina sitandi eina tíð enn og fáa týðningarmikil lógaruppskot, sum liggja til viðgerðar, avgreidd.

U-2 niðurdottið í Vesturtýsklandi

Eitt amerikanskt U-2 spinnflogfar datt niður undir seta lögnum um stóðum seinasta hósdeggi við eitt skógokki nærhendis Wintherberg í vesturtýska landspartinum Nordrhein-Westfalen.

Umráðið, har flogfarið datt niður, var alt fyri eitt kringsett av vesturtýskum og amerikanskum hermonnum, og politiið noktaði at úttala seg um málið, sum seinni bleiv fráboðað sum eitt hernaðarligt dulmál.

Suðurafrika trupulleikar innan ST

Suðurafrika er í ferð við at koma inn í eina álvarsliga kreppu innan ST orsakað av at landið framvegis roynir at herseta part av Suðurvestrafrika, eum eisini kallast Namibia.

Tiðarfrestin hjá ST um eitt alment lyfti frá Suðurafrika um at taka herfólk sitt aftur var úti friggjadagin, og mangt bendir á, at higartil lyftini frá Suðurafrika ikki vilja vera nokk til at sleppa uttan eitt ultimatum.

Blóðigir bardagar í Angola

Portugisiskir fallskýggja hermenn vóru hósdeggin sendir til norðarapartin av Angola fyri at berjast niður ófrið millum teir stríðandi partarnar í tjóðskaparrørsluni.

Flóttarfolk høvdu siga, at hernaðarligar deildir úr teimum stríðandi partunum — Tjóðskaparligi frælsisvígvalur (FNLA) og Sosialistsiki fólkavígvalur til frælsi fyri Angows (MPLA). Partarnir skutu eftir hvarjum øðrum við tungum vápnum.

Loyvligt at roykja Hash

Alaska er skjótt vorðið fyrsti amerikanski statur, har borgararnir fáa loyvi at roykja hasj. Hægstirættur í statinum heldur ikki, at hasjroyking er skaðilig og vil tí ikki geva politinum atgongd til íbúðir, har fólk roykja hasj. Tað er tó framvegis ikki loyvt at selja hasj í Alaska ella goyma hasj uttan fyri sína egnu íbúð.

Brezjnev aftur vorðin sjúkur

Sovjettiski forsætisráðharrin Aleksej Kosygin hevur greitt einum japanskum budhistaleiðara, sum er á vitjan í Moskva, frá, at Leonid Brezjnev aftur er vorðin sjúkur, upplýsir japanska tíðindastova: NHK.

Vesturlenskar diplomatar skuldu í Moskva boðaðu í seinastu viku frá, og eftir hvat ið sovjettiskir stjórnar-embætismenn siga, so fær Brezjnev medisinska viðgerð og verður væntandi at siggja aftur í Kreml einaferð í hesum mánaða.

Framvegis ófriður í Eritrea

Tað eru framvegis bardagar í etiopiska landspartinum Eritrea millum stjórnarhermenn og partisanar, sum vilja hava sjálvstýri fyri landslutin. Bardagararnir hava hildið áfram hóast báðir partar hava góðtikið eina sudanska friðarættan, søgdu diplomatar skuldu úr Rom mikudagin.

Keldurnar segdu, at partisanarnir hava kringsett eina stjórnarherdeild upp á 2.500 etiopiskar hermenn í Dorfuldalu umleið 12 km í ein landnyrðing úr høvuðsstaðnum í Eritrea, Asmara, og at ein flutningsveitan av mati og aðrari útgerð til hermennin var týnd av minusprengringum á eliðini til Dorfuldalu.